

PROJEKT Szkoła Wspierająca Uzdolnienia, czyli bawimy się myślą

Każdy jest geniuszem. Ale jeśli zaczniesz oceniać rybę pod względem jej zdolności wspinania się na drzewa, to przez całe życie będzie myślała, że jest głupia.

Albert Einstein

W Płocku, dzięki projektom Szkoła Wspierająca Uzdolnienia i Przedszkole Wspierające Uzdolnienia, jak nigdzie w Polsce na taką skalę, w sposób systematyczny rozwijane są zdolności twórcze dzieci. Egalitarny projekt edukacyjny Szkoła Wspierająca Uzdolnienia realizowany jest od 2005 roku w większości przedszkoli i szkół podstawowych Płocka i niektórych szkołach powiatu płockiego. Jak duży jest jego zasięg, potwierdzają słowa prof. K.J. Szmida: *Od 2005 r. objęliśmy opieką naukową i dydaktyczną największy w Polsce projekt nauczania twórczości, jakim jest program „Nasza szkoła – szkoła wspierająca uzdolnienia” realizowany w placówkach oświatowych Płocka. Projekt obecnie skupia 263 nauczycieli. W ostatnim roku szkolnym twórcze myślenie w sposób intencjonalny i systematyczny rozwijało około 2500 tys. dzieci*¹.

Idea projektu kładzie głównie nacisk na rozwój kompetencji kluczowych człowieka żyjącego w świecie dynamicznych zmian. Zakłada rozwój ucznia w takim kierunku, żeby stał się człowiekiem dążącym do samorealizacji. Autorzy projektu, dyrektor Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli Jarosław Zaroń oraz konsultanci Wydziału w Płocku i opiekunowie naukowcy z Zakładu Pedagogiki Twórczości Uniwersytetu Łódzkiego, tworząc jego koncepcję, dostrzegli konieczność wyposażania współczesnego ucznia w umiejętności rozwiązywania problemów w twórczy sposób, pokonywania wewnętrznych barier, elastyczności w myśleniu, łatwego przystosowania się do zmieniających się warunków i okoliczności oraz przedsiębiorczości.

Obecnie w przedszkolach i szkołach brakuje systematycznych zajęć, które rozwijałyby wymienione wyżej umiejętności. Proponowane projekty wypełniają tę lukę, od ośmiu lat bowiem przygotowują nauczycieli do prowadzenia systematycznych zajęć twórczości dla dzieci. Dotychczasowa realizacja projektów potwierdza zapotrzebowanie na ten typ zajęć. Systematycznie zwiększa się liczba nauczycieli (zaczynało 40 nauczycieli i 8 szkół) i placówek uczestniczących w projekcie. Pedagodzy dostrzegają korzystne zmiany w rozwoju uczniów, ich rozbudzoną kreatywność oraz przeobrażenia w sposobie myślenia i postrzegania rzeczywistości, bardziej twórczą postawę wobec problemów. Podkreślają też terapeutyczne znaczenie zajęć. W ocenie nauczycieli wielu uczniów nieśmiałych, zamkniętych z większą odwagą prezentuje swoje myśli, opinie i wytwory pracy; stali się bardziej spontaniczni, bardziej akceptują siebie. Generalnie uczniowie stają się bardziej dociekliwi, zadają więcej pytań. Wyraźnie dostrzegają te cechy nauczyciele klas IV, gdy porównują funkcjonowanie uczniów z klas, które miały zajęcia twórczości, z pozostałymi. Nauczyciele poszukują dodatkowych form wspierania twórczości dzieci poprzez organizowanie festiwali i przeglądów twórczości. Ponadto sami uczestniczą w wielu szkoleniach, co przyczynia się do profesjonalizacji zawodu. Z inicjatywy realizatorów projektu na bieżąco modyfikowany i wdrażany jest program z psychoddydaktyki twórczości, uwzględniający wyższy stopień przygotowania nauczycieli do pracy na zajęciach twórczości z dziećmi. Ważną inicjatywą było też ukonstytu-

¹ Szmidt K.J. *Pedagogika twórczości*, GWP, Gdańsk 2007.

owanie się grupy liderów, która w dużym stopniu przyczyniła się do integracji środowiska nauczycielskiego związanego z realizacją projektu. Ponadto projektem płockim, będącym ewenementem edukacyjnym na skalę krajową, interesują się polskie ośrodki naukowe. W Zakładzie Pedagogiki Twórczości w Katedrze Badań Edukacyjnych i Dydaktyki UŁ aktualnie pisana jest praca magisterska na temat projektu płockiego. Ogromne słowa uznania należą się nauczycielom realizującym projekt z miejskich przedszkoli nr 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 21, 25, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 37 w Płocku, szkół podstawowych nr 1, 3, 5, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23 w Płocku, Zespołu Szkół Nr 2 w Płocku, szkół podstawowych w Bodzanowie, Nowym Grapiu, Słupnie, Radzanowie, Starych Proboszczewicach, gimnazjów nr 1, 4, 5, 6 w Płocku i Gimnazjum w Starych Proboszczewicach.

Projekt edukacyjny Szkoła Wspierająca Uzdolnienia wdrażany jest przez Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Płocku we współpracy ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Edukacyjnych DELTA oraz Polskim Stowarzyszeniem Kreatywności dzięki finansowemu wsparciu Samorządu Województwa Mazowieckiego i Miasta Płocka.

Główne cele projektu:

- zapoznanie nauczycieli z podstawami psychopedagogiki twórczości,
- przygotowanie nauczycieli do konstruowania i realizacji własnych programów zajęć stymulujących rozwój zdolności twórczych i zainteresowań uczniów,
- bezpośrednie wspieranie nauczycieli w stosowaniu metod pracy rozwijających kreatywność uczniów w realizacji szkolnych programów nauczania,
- angażowanie środowisk lokalnych w programy, projekty edukacyjne i ich finansowanie.

Projekt realizowany jest w ciągu dwóch lat i zakłada:

W pierwszym roku szkolnym:

- bezpłatne czterdziestogodzinne szkolenie zgłoszonych nauczycieli, prowadzone przez specjalistów psychopedagogiki twórczości,

- opracowanie przez nauczycieli szkolnego programu rozwijania zdolności twórczych i zainteresowań uczniów.

W drugim roku szkolnym:

- realizację przez rok zajęć z uczniami, zgodnie z opracowanym programem,
- szkolenie rad pedagogicznych z psychopedagogiki twórczości w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w celu wprowadzenia elementów treningu twórczości do programów nauczania wszystkich przedmiotów,
- promowanie działań twórczych na terenie szkoły, wśród rodziców i społeczności lokalnej,
- prezentację dorobku nauczyciela w rozwijaniu zdolności twórczych i zainteresowań uczniów przed komisją akredytacyjną: scenariusze zajęć, wytwory działań uczniów, nagrody i dyplomy, dokumentacja fotograficzna itp.,
- uzyskanie przez uczestników projektu certyfikatu Szkolnego Lidera Wspierania Uzdolnień Twórczych,
- uzyskanie przez szkołę certyfikatu Szkoły Wspierającej Uzdolnienia.

Po uzyskaniu przez szkołę certyfikatu nauczyciele kontynuujący zajęcia twórczości z dziećmi mają w dalszym ciągu zapewnione wsparcie organizacyjne i merytoryczne, co niewątpliwie również przyczynia się do dynamicznego rozwoju projektu. Wszystkie placówki, które zgłosiły się do projektu, począwszy od 2005 roku, realizują go do chwili obecnej. Nauczyciele mają możliwość bezpłatnego doskonalenia się. Liczne szkolenia prowadzone są głównie przez pracowników naukowych Zakładu Pedagogiki Twórczości w Katedrze Badań Edukacyjnych i Dydaktyki Uniwersytetu Łódzkiego. W trakcie szkoleń nauczyciele poznają metody i techniki rozwijania zdolności twórczych i zainteresowań uczniów, nabywają umiejętności konstruowania programów i scenariuszy lekcji twórczości oraz narzędzi mierzenia postępu w rozwoju zdolności twórczych uczniów. Ponadto realizatorzy projektu mogą uczestniczyć w seminariach, zespołach metodycznych oraz konsultacjach. Mają też zapewnioną stałą opiekę merytoryczną koordynatora projektu, na bieżąco wyposażani są w pomoce dydaktyczne i najnowszą literaturę dotyczącą zagadnień rozwoju zdolności, szczególnie myślenia twórczego.

Scenariusze zajęć z zakresu pedagogiki twórczości

Iwona Kobyłańska, nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej
Zespół Szkół nr 2 (Szkoła Podstawowa nr 21) w Płocku

LEKCJE Z CHOPINEM

Typ szkoły: szkoła podstawowa

Etap kształcenia: edukacja wczesnoszkolna, klasa II lub III

Rodzaj zajęć: zajęcia pozalekcyjne z cyklu „Lekcje twórczości w nauczaniu i wychowaniu”

Temat zajęć: Fryderyk Chopin i jego muzyka – raj dla uszu, balsam dla duszy

Wymiar czasu: 1 dzień

Cele główne:

- Popularyzowanie postaci Fryderyka Chopina i jego dzieła wśród dzieci.
- Stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu mowy i myślenia.
- Kształcenie umiejętności eksponowania doświadczeń i doznań wewnętrznych za pomocą ruchu kreatywnego.

Cele szczegółowe/uczeń:

- Dzieli się wiadomościami dotyczącymi Fryderyka Chopina.
- Dostrzega, rozumie i wyjaśnia, na czym polega wpływ muzyki na codzienne życie ludzi.
- Potrafi współpracować w grupie.
- Umie słuchać innych.
- Podchodzi do problemu zadaniowo.
- Radzi sobie w trudnych sytuacjach.
- Rozwijają swoje zainteresowania.
- Docenia pomysły innych.
- Aktywnie uczestniczy w zajęciach.
- Ma możliwość realizacji własnych pomysłów.
- Ma odwagę głośno wypowiadać się na dany temat.
- Zaspokajają potrzebę samorealizacji, przynależności i naturalnej ekspresji/wyraża własne doświadczenia oraz emocje za pomocą ruchów ciała, gestu, mimiki.

Metody: działań praktycznych, „story line”, słowne, oglądowe, rozwiązywania problemów, wzmocnień pozytywnych

Formy pracy: zespołowa, indywidualna, grupowa

Środki dydaktyczne: płyta z nagraniami utworów F. Chopina, papierowa sylweta pianina i kolorowe klucze wiolinowe (małe i duże), karty z nutami, tablica z pięciolinia, portret F. Chopina, karta z podziałem na puzzle

Czas trwania zajęć: 2 godziny lekcyjne

Przebieg zajęć:

Powitanie.

Uczniowie siedzą w kręgu, słuchają nagrania utworu F. Chopina (np. jednego z mazurków), po czym następuje rozmowa kierowana z dziećmi:

- Z czym kojarzy wam się to nagranie?
- Co sobie wyobraziliście, słuchając tego utworu?
- Jaka może być muzyka?
- Co możemy wyrazić poprzez utwory muzyczne?

Zapoznanie uczniów z tematem zajęć.

- Na tablicy przypięte są dwie kartki papieru – jedna na drugiej. Karta widoczna podzielona jest na fragmenty typu puzzle (około 40 części). Niektóre puzzle są ponumerowane. Uczniowie

mogą odkryć tylko te, które mają numerki, np. 5, 10, 15, 20, 25, 30. Podczas odkrywania kolejnej części dzieci próbują zgadnąć, co przedstawia schowana ilustracja (portret F. Chopina). Po odsłonięciu puzzli nauczyciel próbuje razem z uczniami uporządkować ich wiadomości na temat kompozytora. Kim był F. Chopin? Gdzie się urodził? Gdzie się uczył i przebywał? Jaką muzykę tworzył? – pomocne mogą tu być duże kartki, na których zapisane zostały informacje o muzyku i przypinane wokół portretu podczas rozmowy.

- Prowadzący informuje uczniów, że dzisiejsze zajęcia poświęcone są muzyce i postaci wielkiego polskiego kompozytora. Uczestnicy będą rozwiązywać wspólnie zadania, dzięki którym przekonają się, jak piękna jest muzyka tworzona przez Chopina oraz pogłębią swe wiadomości na temat tego niezwykłego Polaka.

Podział dzieci na grupy wg kolorów kluczy wiolinowych.

Na tablicy znajduje się makieta pianina. Wokół niego przypięte są klucze wiolinowe. Uczniowie podchodzą do pianina i odpinają jeden mały klucz. Klucze są z papieru samoprzylepnego w 4 kolorach. Dzieci przylepiają sobie klucze do koszulek i siadają wg wybranego koloru. Powstają 4 grupy.

Przydział zadań poszczególnym grupom.

Nauczyciel informuje uczniów, że każda grupa będzie wykonywała własne zadania. Pod sylwetką pianina przypięte są również duże kolorowe klucze tego samego koloru co kolor grupy (po 2 na grupę). Przedstawiciel grupy podchodzi i odnajduje właściwy klucz. Na jego odwrocie zapisane jest zadanie do wykonania.

GRUPA I otrzymuje zadanie z hasłem RUSZ GŁOWĄ – WYOBRAŹ SOBIE.

Jej zadaniem jest jak najszybciej, z dostępnych materiałów (bloki, kredki, bibuła, gazety, folia) stworzyć obraz do usłyszanego wcześniej utworu muzycznego. Chodzi tylko o główny motyw. Dzieci muszą się wspólnie zastanowić i ze względu na krótki czas do wykonania – około 10 minut – podjąć szybką decyzję, co chcą przedstawić.

GRUPA II rozwiązuje zadanie z hasłem SKOJARZENIA.

Jej zadaniem jest zapisać jak najwięcej skojarzeń do wyrazu muzyka.

GRUPA III rozwiązuje zadanie z hasłem GIĘTKOŚĆ MYŚLENIA.

Jej zadaniem jest wymyślić i zapisać odpowiedź na pytania: Na czym można zagrać? Które przedmioty z życia codziennego mogą zastąpić instrumenty muzyczne?

GRUPA IV rozwiązuje zadanie z hasłem PORÓWNANIA.

Jej zadaniem jest dopisać kilka zakończeń do zdań:

Muzyka jest jak...

Muzyka to...

Przerwa – ruch kreatywny do utworu F. Chopina, np. wybranego walca lub preludium.

Ciąg dalszy zajęć.

GRUPA I rozwiązuje teraz zadanie z hasłem ANALOGIA FANTASTYCZNA.

Jej zadaniem jest odpowiedzieć pisemnie na pytania:

Co by było, gdyby na świecie nie było muzyki?

Co by było, gdyby ludziom popsuły się wszystkie instrumenty muzyczne?

GRUPA II rozwiązuje zadanie z hasłem REKLAMA.

Okazało się, że w Żelazowej Woli odnaleziono stary zapis nieznanego dotąd utworu F. Chopina. Grupa musi tak zareklamować utwór, aby jak najwięcej muzyków zechciało się go nauczyć i grać podczas swoich występów. Należy pamiętać, jaki rodzaj muzyki tworzył kompozytor.

GRUPA III rozwiązuje zadanie z hasłem ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW.

Pewna grupa ludzi stwierdziła, że można żyć bez muzyki. Wyłączyła wszystkie urządzenia, dzięki którym można ją odtwarzać. Spaliła wszystkie instrumenty. Grupa musi wymyślić, jak można przekonać tych ludzi, że muzyka jest potrzebna i daje wiele radości.

GRUPA IV rozwiązuje zadanie z hasłem RYMY.

Zadaniem grupy jest znaleźć i zapisać rymy do słów: muzyka, taniec, radość, mazurek, polonez oraz ułożyć krótką rymowankę z tymi wyrazami.

Podsumowanie pracy.

- Za każde prawidłowo rozwiązane, przedstawione i omówione zadanie przedstawiciel grupy losuje jedną ćwierćnutę zapisaną na kartoniku. Każda nuta ma swą nazwę literową lub solmizacyjną. Należy ją umieścić na pięciolinii we właściwym miejscu. Kiedy wszystkie nuty zostaną ułożone rozlega się nagranie Etiudy c-moll, op. 10 nr 12 zwanej Rewolucyjną. Pod koniec nagrania wybrany uczeń odwraca karty z nutami na drugą stronę. Ukazuje się napis:

**RODEM WARSZAWIANIN,
SERCEM POLAK,
A TALENTEM ŚWIATA OBYWATEL.**

- Uczniowie odczytują hasło, a nauczyciel wyjaśnia, że jest to najbardziej znane powiedzenie o Fryderyku Chopinie, które warto znać i zapamiętać.

Zakończenie.

Na zakończenie zajęć wszyscy uczniowie – razem – wypełniają akrostyk (związany z muzyką) do słowa

C – cymbałki
H – hymn
O – oktawa
P – polonez, pieśń
I – instrument
N – nuta

lub wypełniają ciąg wyrazowy od słowa człowiek do słowa muzyka (np. człowiek – kompozytor – pomysł – zapis – nuty – instrument – gra – muzyka).

Uwagi o realizacji.

Scenariusz zajęć powstał w oparciu o pedagogikę twórczości. „Lekcje twórczości w nauczaniu i wychowaniu” realizuję z uczniami od 5 lat. Cieszą się one dużym zainteresowaniem. Podczas zajęć dzieci w nieco inny sposób zdobywają nowe wiadomości, pogłębiają swoją wiedzę i wesoło się bawią.

Bibliografia.

1. Krzywoń D. *Kraina kreatywności – sposoby przeciwdziałania rutynie w pracy z dziećmi poprzez ekspresję twórczą i artystyczną*, Oficyna Wydawnicza „Humanitas”, Sosnowiec 2008.
2. Szmidt K.J. *Pedagogika twórczości*, GWP, Gdańsk 2007.

SZKOŁA – NASZ DRUGI DOM. „CO JEST DLA MNIE NAJWAŻNIEJSZE? WARTOŚCI JANUSZA KORCZAKA W SZKOLE XXI WIEKU”.

Cele główne:

- Popularyzacja wśród uczniów myśli korczakowskiej o wychowaniu i edukacji opartych na wartościach, wzajemnym szacunku i tolerancji.
- Budzenie w uczniach wiary w to, że każde dziecko jest istotą społeczną mającą swoje prawa.

Cele szczegółowe/uczeń:

- Rozpoznaje postać Janusza Korczaka i wie, kim był.
- Zna i rozumie znaczenie słów związanych z wartościami przekazywanymi przez wybitnego pedagoga.
- Rozpoznaje typ zadań ze względu na cel wypowiedzi i potrafi wypowiadać się na dany temat w formie wielozdaniowej oraz uporządkowanej.
- Trafnie dobiera słowa do rodzaju wypowiedzi.
- Potrafi współpracować w grupie.
- Umie słuchać innych.

- Podchodzi do problemu zadaniowo.
- Radzi sobie w trudnych sytuacjach.
- Docenia pomysły innych.
- Aktywnie uczestniczy w zajęciach.
- Ma możliwość realizacji własnych pomysłów.
- Ma odwagę głośno wypowiadać się na dany temat.
- Zaspokaja potrzebę samorealizacji, przynależności i naturalnej ekspresji/wyraża własne doświadczenia oraz emocje za pomocą ruchów ciała, gestu, mimiki.

Metody: działań praktycznych, słowne, oglądowe, rozwiązywania problemów, wzmocnień pozytywnych, aktywne – burza mózgów, promyczkowe uszeregowanie

Formy pracy: zespołowa, indywidualna, grupowa

Środki dydaktyczne: duża tarcza, logo szkoły, karta z puzzlami, kolorowe balony, „kostka uczuć”, rysunek szkoły, portret J. Korczaka, napisy, nagranie piosenki dla dzieci, karta do personifikacji, sylwetki i kartki do podsumowania

Czas trwania zajęć: 90 minut

Przebieg zajęć:

Powitanie.

Uczniowie wędrują po sali w rytm muzyki, gdy nagranie milknie, witają się: czołem, kolanem, dłonią, stopą, nosem itp. Zapoznanie uczniów z tematem zajęć/wprowadzenie. Na tablicy przypięte są dwie kartki papieru – jedna na drugiej. Widoczna kartka podzielona jest na fragmenty typu puzzle (około 30 części). Uczniowie mogą odkryć tylko te, które są wynikami mnożenia przez 3. Podczas odkrywania kolejnych części dzieci próbują zgadnąć, co przedstawia schowana ilustracja (tarcza szkolna). Po odsłonięciu puzzli nauczyciel zadaje dzieciom pytania: Co to jest? Co to jest tarcza? (można skorzystać ze słownika języka polskiego). Do czego nawiązuje? Co jest jeszcze znakiem szkoły? (logo). Następnie prowadzący informuje uczniów, że na zajęciach będą wykonywali zadania związane z ich szkołą i tym, co jest dla nich w niej najważniejsze.

Rozgrzewka twórcza.

Dzieci siedzą w kręgu, rzucają „kostką uczuć” i starają się odpowiedzieć, w jakich sytuacjach są np. wesole, smutne, przerażone, zawstyżone itp.

Część główna zajęć.

Skojarzenia – wspólne szukanie określeń dla szkoły. Jaka jest nasza szkoła? Praca metodą burzy mózgów. Odpowiedzi dopisujemy na tablicy do przypiętej ilustracji.

Podział uczniów na grupy – losują z pudełka kolorowe tarcze i siadają wg kolorów.

Krótką informacją o Januszu Korczaku wraz z pokazaniem zdjęcia i wyjaśnieniem, że chciał, aby szkoła była przyjazna dzieciom.

Pękające balony – do tablicy przypięte są kolorowe balony (takie jak kolory grup). Przedstawiciel każdej grupy przebija balon, wypada kartka z nazwą wartości preferowanej przez Korczaka. Dzieci odczytują, próbują wyjaśnić tak jak to rozumieją, czują. Duże karki nauczyciel dopina wokół portretu.

Przerwa śródlekcyjna – śpiew piosenki „Wyciągnij dłoń” według słów Ewy Chotomskiej – ruch przy muzyce.

Ciąg dalszy zajęć.

Każda grupa dopisuje do swoich nazw wartości rymujące się wyrazy. Następnie wybiera jedną parę i układa hasła. Np. życzliwy – sprawiedliwy; odpowiedzialny – widzialny; miłość – dość, kość; przekonanie – rysowanie; pożytek – ubytek; sprawiedliwy – dobrotliwy; pracowity – znakomity; pomocny – owocny; tolerancja – elegancja; prawdomówny – główny; radość – złość; zaufanie – doganianie, przywiązanie. Personifikacja cech – jak wyglądałaby radość, pomoc, praca, miłość, gdyby była osobą lub przedmiotem? – dokończ rysunek, wykorzystując dany „zawijas”.

Prezentacja i omówienie prac.**Podsumowanie.**

Każde dziecko dostaje kopertę z nazwami wszystkich omawianych wartości oraz sylwetkę osoby (chłopca lub dziewczynki). Uczeń pisze u góry swoje imię, a na tułowiu dokleja nazwy trzech cech, które są dla niego najważniejsze i chce, aby zawsze były cenione w jego szkole. Na tablicy jest duża tarcza (ta z początku lekcji, ale odwrócona na drugą gładką stronę), do której przypięte są kartki w kolorach grup. Wybrane dzieci odwracają kartki i układają hasło z sylab – SZKOŁA TO NASZ DRUGI DOM I DLATEGO... Wokół tarczy uczniowie przypinają swoje sylwetki, głośno odczytując wybrane wartości.

Pożegnanie.

Wspólne wypowiedzianie hasła z tarczy jak najciszej, głośniejsze, głośnie i bardzo głośno.

Twórcze obchody Dnia Ziemi w Szkole Podstawowej nr 3 w Płocku

Od dwóch lat w Szkole Podstawowej nr 3 z okazji Twórczych obchodów Dnia Ziemi uczniowie wraz z nauczycielami, w ramach lekcji twórczości, przygotowują wytwory z surowców wtórnych. Celem działań jest propagowanie ochrony środowiska i rozwijanie kreatywności. Surowce, które można wykorzystywać do pracy, to między innymi gazety, plastikowe butelki, puszki, pudełka. W ten sposób uczniowie udowadniają, że aby coś nowego stworzyć, a przy okazji świetnie się bawić, nie trzeba specjalnych drogich materiałów i narzędzi. Wystarczy głowa pełna pomysłów i „śmieci”.

W ubiegłym roku zadaniem dzieci było umeblowanie i ozdobienie pokoju. Powstało przepiękne pomieszczenie z kanapą, na której wylgiwał się kot Mruczek, dwoma komodami, stołem, krzesłami i telewizorem. Uroku dodały mu oryginalne franki, lampa, akwarium i wazon z kwiatami. Porządku w pokoju pilnował pies Burek, siedzący na kolorowym dywanie.

W tym roku natomiast powstały budynki i budowle charakteryzujące nasze miasto. Dzięki pomysłowości i dużemu zaangażowaniu mogliśmy podziwiać: ratusz, wieżę ciśnień, amfiteatr, most

Solidarności, pomnik Władysława Broniewskiego, Szkołę Podstawową nr 3, budynki mieszkalne.

Zadanie udowodniło, że uczniowie „Trójki” myślą i działają twórczo. Są kreatywni, aktywni i otwarci na nowe wyzwania.

Ewaluacja zajęć twórczości przeprowadzonych wg programu „Cudotworki” w kl. II SP nr 15 im. św. Franciszka z Asyżu w Płocku

Urszula Czyżewska

Nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Płocku

Nauczyciele realizujący lekcje twórczości systematycznie prowadzą ewaluację zajęć w sposób wskazany w programie. Pani Maria Obrębska opracowała krótką ankietę, w której po roku pracy zadała dzieciom m.in. takie pytania:

Czy chętnie brałeś udział w lekcjach twórczości?

Oceń zajęcia twórczości w skali od I do VI.

Czy chciałbyś uczęszczać na te zajęcia w przyszłym roku?

Na wszystkie pytania uzyskała odpowiedź twierdzącą.

Jedno z zadań było w formie niedokończonego zdania. Badano jednocześnie twórcze myślenie przez analogię u dzieci. Wypowiedzi prezentowane poniżej wzbudzały u czytających jednocześnie zaskoczenie i podziw dla dziecięcej wyobraźni.

Zajęcia twórczości były jak...:

- *dom, bo była na nich miła atmosfera,*
- *motyl, bo były kolorowe,*
- *sklep, bo można tu kupować fajne pomysły,*
- *cukierki, bo były słodkie,*
- *komedia, bo było wesoło,*
- *samochód, bo dawaliśmy gazu i szybko jechaliśmy do przodu,*
- *sen, bo można było na nich odpocząć,*
- *lekarz, bo łagodziły objawy nudy,*
- *zając, bo szybko uciekały,*
- *bajka, bo były ciekawe i niezwykłe,*
- *targ, bo było na nich mnóstwo ciekawych rzeczy,*
- *zabawki, bo można się było na nich bawić.*

Sądzę, że zacytowane wypowiedzi dzieci są wystarczającym argumentem, aby zajęcia twórczości były realizowane w szkołach jak najdłużej.

Elżbieta Lemańska jest nauczycielem konsultantem w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Płocku, koordynatorem projektu Szkoła Wspierająca Uzdolnienia.